

Sygn. akt IV KK 208/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego
w sprawie **M. K.**

skazanego z art. 120 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i § 3 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 9 września 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich - na korzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w J.

z dnia 27 stycznia 2014 r., sygn. akt II W (...),

**1. uchyla zaskarżony wyrok w pkt IV i w tym zakresie sprawę
przekazuje Sądowi Rejonowemu w J. do ponownego
rozpoznania;**

2. w pozostałym zakresie kasację oddala;

**3. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w J. , wyrokiem nakazowym z dnia 27 stycznia 2014 r., sygn. akt II W (...), uznał M. K. za winnego tego, że w dniu 24 października 2013 r., w miejscowości Z., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w lesie należącym do H. S. dokonał wyrębu 4 drzew sosnowych w celu przywłaszczenia, lecz zamierzonego czynu nie osiągnął z uwagi na spłoszenie przez właściciela lasu, czym spowodował straty o wartości 75,44 zł., tj. wykroczenia z art. 120 § 1 k.w.

Za ten czyn, na podstawie art. 120 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.w., wymierzył mu grzywnę w wysokości 500 zł. oraz na podstawie art. 120 § 3 k.w. orzekł na rzecz pokrzywdzonego J. H. S. nawiązkę w kwocie 150,88 zł. Ponadto, na podstawie art. 28 § 1 pkt. 2 k.w. w zw. z art. 30 § 1 k.w., orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa pilarki spalinowej H..

Wobec niezłożenia sprzeciwu powyższe orzeczenie uprawomocniło się z dniem 18 lutego 2014 r.

Kasację od tego orzeczenia wniósł na korzyść M. K. Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżając je w całości, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 93 § 2 k.p.s.w., poprzez wydanie w stosunku do obwinionego wyroku nakazowego, w sytuacji, gdy nie zostały wyjaśnione wszystkie okoliczności czynu.

W konkluzji kasacji wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w J. w zaskarżonej części – tj. w stosunku do obwinionego M. K. oraz umorzenie postępowania w tym zakresie, na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w., z powodu przedawnienia orzekania.

Sąd Najwyższy stwierdził co następuje.

Podniesiony w kasacji zarzut jest zasadny, lecz w realiach niniejszej sprawy wystąpienie dostrzeżonego przez Rzecznika Praw Obywatelskich uchybienia nie musi skutkować objęciem całości zaskarżonego orzeczenia rozstrzygnięciem kasatoryjnym, a w konsekwencji umorzeniem postępowania ze względu na przedawnienie karalności wykroczenia przypisanego obwinionemu.

Nie ulega wątpliwości, że wydając zaskarżony wyrok, Sąd Rejonowy nie dysponował materiałem dowodowym pozwalającym na uznanie, że kwestia własności zabezpieczonej w toku postępowania pilarki spalinowej marki H. jest oczywista. Sprowadzał się on do wyjaśnień obwinionego, które w tym zakresie nie

były konsekwentne i jednoznaczne. Wyjaśniając po raz pierwszy, M. K. stwierdził, że pilarka jest własnością ojca (k. 30). Składając natomiast następne wyjaśnienia stwierdził, że do lasu wziął „swoją piłę spalinową”. Bez wyjaśnienia tych wątpliwości Sąd Rejonowy nie powinien rozstrzygać o przepadku przedmiotu, gdyż w przypadku wykroczenia z art. 120 § 1 k.w. orzeczenie tego środka karnego było możliwe wyłącznie w stosunku do przedmiotu będącego własnością sprawcy. Tym samym brak było podstaw do rozpoznania sprawy w trybie nakazowym, który został przewidziany do oczywistych przypadków, gdy materiał dowodowy jest jednoznaczny i nie nasuwa żadnych istotnych wątpliwości co do winy, jak i okoliczności popełnienia zarzucanego czynu.

Patrząc na powyższe uchybienie z perspektywy możliwości jakie dają obowiązujące obecnie przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, stwierdzić trzeba, że usunięcie jego skutków nie musi niweczyć pozostałych rozstrzygnięć zawartych w zaskarżonym wyroku nakazowym, w tym również tych dotyczących kwestii zasadniczych dla odpowiedzialności obwinionego. W tym zakresie okoliczności czynu i wina M. K. nie budziły wątpliwości. Ustalenie zaś tego, czy do wyrębu drzewa użył własnej czy też cudzej pilarki, choć odnosiło się do okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia o środku karnym, to jednak nie miało żadnego znaczenia dla orzeczenia o winie i karze. Dlatego też Sąd Najwyższy, uznając zasadność zarzutu podniesionego w kasacji, uchylił zaskarżony wyrok jedynie w odniesieniu do orzeczenia zawartego w jego pkt IV i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w J. do ponownego rozpoznania.

Sposób rozstrzygnięcia kwestii będącej przedmiotem ponownego orzekania Sądu Rejonowego determinować będzie ustalenie, czy zabezpieczona pilarka stanowiła własność obwinionego, a jeżeli nie, to czy możliwe jest ustalenie jej właściciela czy też powstaje wątpliwość, komu należało ją wydać. W zależności od poczynionych w tym zakresie ustaleń Sąd Rejonowy będzie mógł skorzystać z rozwiązań przewidzianych w stosowanych odpowiednio przepisach art. 230 § 2 k.p.k. lub art. 231 § 1 k.p.k., uwzględniając oczywiście to, że w toku postępowania wykonawczego zabezpieczona pilarka została sprzedana.

Nie można również wykluczyć ponownego orzeczenia przepadku. W przypadku ustalenia, że zabezpieczona pilarka stanowiła własność obwinionego,

Sąd Rejonowy będzie mógł skorzystać z trybu postępowania określonego w przepisie art. 84 § 1 k.p.s.w, który po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz.1247) pozwala w ramach uzupełnienia wyroku postanowieniem orzec przepadek przedmiotów. Nie stoi temu na przeszkodzie upływ okresu przedawnienia, gdyż przepis art. 28 § 3 k.w. zezwala na orzeczenie przepadku, choćby zachodziła okoliczność wyłączająca ukaranie sprawcy.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.